

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 31 martie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, declarat de avocatul Alexandru Bodrug, în numele inculpatului

*Gonța Alexandr XXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, locuitor al XXXXX, str. XXXXX
XXX, ap. XX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 04.05.2015 – 31.03.2017,
instanța de apel: 16.05.2017 – 14.06.2017,
instanța de recurs: 12.09.2017 – 01.11.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 31 martie 2017, a fost încetat procesul penal în privința lui Gonța Alexandr pe art. 217 alin. (2) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Gonța Alexandr, pe parcursul unei perioade nedeterminate de timp, și până la 20.02.2015, a păstrat la domiciliul său din str. XXXXX XX, ap. XX, mun. XXXXX, substanță narcotică - marijuană, în proporții mari, 3,26 gr., depistată și ridicată în cadrul percheziției de către colaboratorii poliției a Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău.

Potrivit Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, marijuana, cu cantitatea de 3,26 gr., constituie cantități mari.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că la domiciliul său percheziții nu au fost efectuate. La cererea polițiștilor, a mers lângă blocul nr. 3, unde a semnat pe un blank și pe o foaie A4.

Totodată, vinovăția inculpatului este dovedită prin probele administrate.

Astfel, martorii Bîrcă Eugen și Balamatiuc Victor, au menționat similar că inculpatul a făcut cunoștință cu încheierea judecătorului de instrucție, după ce au efectuat percheziția locuinței ultimului, compusă din două odăi. Inculpatul le-a arătat odaia sa. În această cameră, pe tumba din partea dreaptă, au depistat un pachetel de polietilenă în care era marijuana. Inculpatul le-a comunicat că o păstra pentru consum personal.

Conform procesului-verbal de percheziție din 20.02.2015, efectuat la domiciliul lui Gonța A., în odaia ultimului, pe noptieră, a fost depistat un pachetel, în care se afla o masă vegetală mărunțită, cu miros specific de culoare verde.

Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2256 din 05.03.2015, masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, depistată și ridicată în urma percheziției domiciliului lui Gonța A., reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțele narcotice. Cantitatea substanței narcotice (marijuana în stare uscată) constituie 3,26 gr.

Declarațiile inculpatului privind versiunea invocată, că nu a fost efectuată nicio percheziție în casa lui și că el a semnat un formular curat, sunt neîntemeiate, fiind un mod de eschivare de răspundere pentru fapta comisă, vinovăția acestuia fiind confirmată prin probele administrate care coroborează între ele, sunt pertinente și concludente.

Pe lângă aceasta, există neconcordanță între declarațiile inculpatului date la etapa urmăririi penale și cele din judecată. Fiind audiat în calitate de bănuit, acesta a menționat că a semnat o singură foaie, care se aseamăna cu un blank care urma a fi îndeplinit. În instanță, a indicat că a aplicat semnătura sa pe un blank și pe o foaie A4. Nu-și amintește să fi semnat pe un pachet.

Or, din planșa fotografică se observă că inculpatul a aplicat semnătura sa și pe plicul sigilat în care a fost introdusă substanța narcotică.

La materialele cauzei este anexată hotărârea despre efectuare percheziției din 18.02.2015, pe care inculpatul tot a aplicat semnătura sa cu mențiunea că a făcut cunoștință cu încheierea judecătorului de instrucție și a primit o copie de pe aceasta.

Mai mult, în procesul-verbal de percheziție, inculpatul a aplicat șase semnături.

La fel, nu sunt relevante obiecțiile apărării referitor la declarațiile polițiștilor precum că au indicat greșit poziționarea noptierei cu televizorul, or, aceste obiecte mobile, de la data efectuării percheziției și până la fotografiieri, au putut fi

schimbate, iar din momentul efectuării percheziției a trecut mai mult timp și ofițerii, participând la mai multe percheziții, ar putea să nu-și amintească cu certitudine poziționarea obiectelor în imobil.

Din declarațiile martorilor Gonța Elena și Șeptițchi Maria, audiate la solicitarea apărării, instanța de judecată nu a putut stabili cu certitudine dacă la data de 20.02.2015 erau acestea sau nu la domiciliu. Or, Gonța Elena a indicat că în acea perioadă era angajată și două zile lucra, două zile era acasă. Chiar dacă a menționat că în acea zi nu au avut loc o percheziție, deoarece era acasă, nu a putut explica că anume în ziua de 20.02.2015 avea liber de la muncă. Totodată, potrivit declarațiilor acesteia, în una din zile au venit doi polițiști, care nu au intrat în casă, dar au lăsat o citație pentru fiul ei, Gonța A., fapt care corespunde cu declarațiile polițiștilor, care menționase că după efectuarea percheziției, la chemările poliției, inculpatul nu se prezenta, s-au prezentat la domiciliul acestuia să-i înmâneze citația. La fel, din declarațiile Șeptițchi Maria s-a stabilit că, deși aceasta are probleme cu picioarele, uneori iese din casă, și astfel, nu este exclus că în timpul percheziției era ieșită din casă.

Obiecțiile apărării referitor la nulitatea procesului-verbal de percheziție, deoarece au fost încălcate prevederile art.125-128 CPP, sunt neîntemeiate. Potrivit procesului-verbal de percheziție, acesta a fost întocmit în prezența inculpatului, fiind aplicate semnăturile corespunzătoare în conținutul procesului-verbal, cu respectarea procedurii prevăzute de legislația procesual penală, precum și cu înmânarea unei copii de pe acest proces-verbal.

La rubrica obiecții și explicațiile participanților, inculpatul a menționat că nu are careva observații.

Potrivit art. 128 alin. (8) Cod de procedură penală, la efectuarea percheziției pot fi utilizate mijloace tehnice, fapt ce va fi menționat în procesul-verbal.

În context, colaboratorii de poliție nu sunt obligați, ci sunt în drept să utilizeze mijloace tehnice la efectuarea acțiunii procesuale.

Potrivit procesului-verbal și ordonanței din 09.03.2015, plicul cu substanța narcotică a fost examinat, recunoscut în calitate de corp delict și transmis spre păstrare la IP Botanica, mun. Chișinău.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art.217 alin. (2) Cod penal, ca păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

Dat fiind că infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, este una ușoară, iar de la comiterea infracțiunii - 20.02.2015, au trecut mai mult de 2 ani, procesul penal în privința inculpatului urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, conform art. 60 Cod penal.

3. Avocatul Alexandru Bodrug a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a indicat că în instanța de fond, inculpatul nu a recunoscut vina, invocând nulitatea procesului-verbal de percheziție din 20.02.2015 întocmit de

colaboratorii de politie, însa instanța nu a dat nicio apreciere acestor circumstanțe, încălcând prevederile art. 93, 94, 95, 101 CPP.

Instanța de judecata nu a examinat obiectiv și sub toate aspectele cauza penală. Nu a dat o apreciere obiectivă declarațiilor martorilor Gonța Elena și Șeptițchi Maria, că în ziua presupusei percheziții din 20.02.2015, au fost toata ziua acasă și nimeni din colaboratorii de politie vizați nu au intrat în domiciliul lor. De asemenea, martorul Ovcinikov A. a declarat că polițiștii în prezența inculpatului nu au discutat despre o eventuală percheziție la domiciliul ultimului.

Instanța de judecată nu a apreciat critic declarațiile polițiștilor Balamatiuc Victor și Bîrca Eugen, odată ce aceștia nu au putut explica poziționarea mobilierului în odaia inculpatului și în odaia lui Șeptițchi Maria.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că soluția instanței de fond, cu privire la vinovăția inculpatului, este pe deplin justificată, or, vina de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, este dovedită integral prin probele administrate, și anume: declarațiile martorilor Bîrcă E., Ovcinikov A. și Gonța E., ultima relatând că inculpatul este fiul său, că la domiciliul lor au fost doi băieții, au arătat legitimația de poliție și au întrebat de inculpa, comunicând că sunt de la Inspectoratul de Poliție Botanica, mun. Chișinău, după ce l-au chemat pe inculpat în coridor și au vorbit cu el la ușă; procesul-verbal de percheziție din 20.02.2015, efectuat la domiciliul lui Gonța A. din care rezultă că în odaia acestuia pe noptieră, a fost depistat un pachetel, în care se afla o masă vegetală mărunțită cu miros specific de culoare verde; raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2256 din 05.03.2015, că masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, depistată și ridicată în urma percheziției domiciliului lui Gonța A., reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe narcotice, cantitatea substanței narcotice (marijuana în stare uscată) constituie 3,26 gr.

Vinovăția inculpatului nu poate fi pusă la îndoială, or, alegațiile apărării au scopul de eschivare a lui de la pedeapsa meritată pentru infracțiunea comisă.

Este nejustificat argumentul avocatului, că în cadrul ședinței preliminare, atât inculpatul, cât și avocatul au invocat nulitatea procesului-verbal de percheziție din 20.02.2015, însă instanța de judecată, contrar prevederilor art. 93, art. 94, art. 95 și art. 101 CPP, nu a dat o apreciere justă acestei circumstanțe.

Or, la capitolul dat, instanța de fond s-a expus odată cu pronunțarea sentinței, adică odată cu examinarea cauzei în fond, indicând în sentință că cererea avocatului este una neîntemeiată.

Este nefondat și argumentul apărării că instanța de fond nu a apreciat corespunzător declarațiilor martorilor Gonța E. și Șeptițchi M., care au relatat că în ziua respectivă, ele au fost acasă și nu a fost niciun colaborator de poliție care să efectueze percheziția, deoarece martorul Șeptițchi M. este bunica inculpatului, iar martorul Gonța E. este mama acestuia, astfel că declarațiile lor urmează fi apreciate critic, dat fiind că sunt rude apropiate cu inculpatul, astfel este certă

intenția ultimelor de a induce în eroare a instanța și ameliorarea situației inculpatului.

Din declarațiile martorilor apărării nu este posibil de constatat că la data de 20.02.2015, ei se aflau acasă, or, martorul Gonța E. a menționat că era angajată la Institutul Mamei și Copilului din mun. Chișinău și activa în regimul două zile la serviciu și două zile acasă, astfel este destul de vagă alegația martorului la acest capitol, cu atât mai mult că nu a putut explica prin care anume evenimente a reținut cel mai bine ziua de 20.02.2015.

De asemenea, martorul Gonța E. a menționat că în una din zile au venit doi polițiști, care nu au intrat în casă dar au lăsat o citație pentru fiul ei, Gonța A., astfel că aceste declarații coroborează cu declarațiile martorilor Balamatiuc V. și Bîrcă E., că au mers la domiciliul inculpatului pentru a-i înmâna citația, deoarece el nu se prezenta.

Totodată, martorul Șeptițchi M. a relatat că are probleme de sănătate și anume cu picioarele, greu se deplasează, dar uneori iese afară din casă, astfel în cazul de față nu poate fi exclusă ipoteza privind efectuarea percheziției în timpul când aceasta lipsea din casă, fapt de altfel relatat și de către martorii Balamatiuc V. și Bîrcă E.

La fel, este neîntemeiată și alegația apărării că martorii Balamatiuc V. și Bîrcă E. au indicat greșit unde este amplasată în cameră noptiera și televizorul, de vreme ce de la momentul efectuării percheziției până la data când a avut loc fotografierea, a trecut o perioadă de timp, iar mobila în camera inculpatului putea fi schimbată, așa încât organul de urmărire penală și instanța de judecată să fie induse în eroare la acest capitol.

Urmează a fi respins și argumentul apelantului că, inculpatul a declarat că în calitate de bănuț a semnat o singură foaie, iar în instanță a declarat că a semnat trei foi, aceste divergențe pot fi explicate prin aceea că ultimul nu ține minte toate circumstanțele cum s-au petrecut, din cauza că a trecut o perioadă lungă de timp și în consecință nu a negat că a semnat o foaie A4, care i-a fost înmânată, totodată inculpatul nu a semnat nici-un plic, deoarece plicul a fost format dintr-o foaie A4, pe care inculpatul a semnat-o anterior.

La acest capitol, este necesar de a aprecia critic alegațiile apărătorului, or, fiind audiat în cadrul urmăririi penale, în ședința instanței de fond, cât și în cea de apel, inculpatul a susținut că a semnat în prezența colaboratorilor de poliție două foi și un blank, i s-a spus că este o simplă verificare, nu a știut ce semnează, și-a adus aminte în ședința de judecată că a semnat mai multe foi, pe când însă fiind audiat în calitate de bănuț, a relatat că a semnat o singură foaie, care se aseamănă cu un blank care urma a fi îndeplinit, iar în instanța de fond inculpatul a susținut că a semnat pe un blank și pe o foaie A4, dar nu își amintește să fi semnat pe un pachet.

Mai mult, conform procesul-verbal de percheziție din 20.02.2015, efectuat la domiciliul inculpatului, acesta a semnat actul dat la șase rubrici, fără a indica careva obiecții și a solicitat un avocat, drept care îi este conferit prin lege.

Inculpatul a semnat nemijlocit și planșa fotografică, în care se vede plicul cu substanța narcotică, acesta având forma unui plic și lipsind semne că a fost făcut dintr-o foaie format A4.

La fel, inculpatul a semnat că a primit și a luat cunoștință cu ordonanța și încheierea judecătorului de instrucție, privind efectuarea percheziției, astfel este combătut argumentul apelantului cu privire la ilegalitatea procesului-verbal de percheziție din 20.02.2015.

Instanța de fond corect a dispus încetarea procesului penal din motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Lipsește careva temeiuri pentru a interveni în sentința contestată, aceasta fiind legală, întemeiată și motivată.

5. Avocatul Alexandru Bodrug a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a invocat că în instanța de fond, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, invocând nulitatea procesului-verbal de percheziție din 20.02.2015 întocmit de colaboratorii de poliție, însă instanța nu a dat nicio apreciere acestor circumstanțe, încălcând prevederile art. 93, 94, 95, 101 CPP.

Instanțele de judecată nu au examinat obiectiv și sub toate aspectele cauza penală, nu au dat o apreciere obiectivă declarațiilor martorilor Gonța E. și Șeptițchi M., care au declarat că în ziua presupusei percheziții din 20.02.2015, au fost toată ziua acasă și nimeni din colaboratorii de poliție vizați nu au intrat în domiciliul lor. De asemenea, martorul Ovcinikov A. a declarat că polițiștii în prezența inculpatului nu au discutat despre o eventuală percheziție la domiciliul ultimului.

Instanțele nu au apreciat critic declarațiile polițiștilor Balamatiuc V. și Bîrca E., odată ce aceștia nu au putut explica poziționarea mobilierului în odaia inculpatului și în odaia lui Șeptițchi M.

Șeptițchi M. a declarat că în ziua de 20.02.2015 nu a ieșit din apartament, însă instanțele de judecată au dat o apreciere unilaterală acestor declarații, reținând numai acele fraze care pun la îndoială credibilitatea și veridicitatea acestui martor. Constatarea instanței că declarațiile martorilor Gonța E. și Șeptițchi M. urmează a fi apreciate critic deoarece sunt rude apropiate, nu înseamnă că aceste declarații nu au o valoare probatorie.

În drept, recursul este fondat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile martorilor Bîrcă E. și Ovciniov A., procesul-verbal de percheziție din 20.02.2015, efectuat la domiciliul inculpatului din care rezultă că în odaia acestuia pe noptieră, a fost depistat un pachetel, în care se afla o masă vegetală mărunțită cu miros specific de culoare verde, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2256 din 05.03.2015, potrivit cărui masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, depistată și ridicată în urma percheziției domiciliului lui Gonța A., reprezintă marijuana, care se atribuie la substanțe narcotice, cu cantitatea de 3,26 gr., fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanțele indicând clar motivele pentru care au respins probele și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal, adică păstrarea substanțelor narcotice, săvârșite în proporții mari, fără scop de înstrăinare (*pct. 2. - 5. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu

excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul vizat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2 – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Alexandru Bodrug, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 31 martie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, în privința inculpatului Gonța Alexandr XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 noiembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco